

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy óra 5 korona. Negyedévre 15 korona.
Félévre 30 korona. Egész évre 60 korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felőlős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth-utca 3. sz., 1-ső emelet.
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)
Egyes szám ára 20 fillér.

Bartha hadügyminisztert lemondásra kényszerítették.

A budapesti helyőrség nagy tüntető felvonulása. A katonák követelése. Károlyi miniszterelnök beszéde.

Budapest, dec. 12.

A Politikai Híradó jelenti: Bartha Albert hadügyminiszter tegnap este azon a tanácskozáson, amelyet a miniszterek és az államtitkárok folytattak a felajánlotta lemondását. Minthogy a kormány tagjai tegnap este nem tartottak minisztertanácsot, Bartha lemondását ad referendum vették.

Budapest, dec. 12.

Ma délelőtt különböző budapesti ezredek küldöttsége jelent meg gróf Károlyi Mihály miniszterelnöknek és egy memorandumot adtak át, amelyben a katonák sérelmei voltak felsorolva. A helyőrség képviselői, akik a várba felvonultak, követelték Bartha Albertnek a hadügyminiszteri székéből való eltávolítását. Károlyi Mihály a katonák szónokának válaszolva, védelmére kelt Bartha Albertnek. Véleménye szerint nem a hadügyminiszter az oka, hogy a katonák egy és más kívánságainak teljesítése későbbre maradt.

A hadügyminiszteren kívül Kobak Kornél hadügyi államtitkár is beadta lemondását.

A katonák tegnap délután bizalmas gyűlést tartottak és ezen foglalták határozatba kívánságaikat és határozták el, hogy ma délelőtt felvonulnak a várba Károlyi miniszterelnökhöz.

Ma délelőtt a népligei laktanyából indult el az I. honvéd gyalogered három zászlóalja, 3800 katonával haladt végig az üllői úton a 32. gyalogezred haszárnyájáig, ahol a 32-esek másfél zászlóalja csatlakozott hozzájuk. Zárt menetben vonultak föl a várba. A menet élén két nagy táblát vittek. Az egyik táblán ez a felírás volt: **Eljen Károlyi Mihály!** A másikra ezt írták: **Le a hadügyminiszterrel!**

Az Oktogon-téren megvárták a 40. ágyus ezred csatlakozását. Néhány perc alatt érkeztek meg a tüzerek nyolc ágyúval. Most már htezer főnyire növekedett a ömeg, amely az Andrassy-úton haladt Budára. Elöl a gyalogság, aztán a gépfegyveresek, majd a tüzerek haladtak. A felsorakozott katonák jelszóra kiáltották:

Le a hadügyminiszterrel!

— Lámpavasat Barthának!

A hadügyminiszterium erkélyén egy vezérkari százados jelent meg és szónoklatot intézett a katonák tömegéhez:

— Katonák! Menjetek a Magyarországra betört ellenség elé.

A szónok szavát elfojtotta a katonák indulatos kiáltása.

— Le a vezérkariakkal! — kiáltották a katonák. Inkább mentek volna elől a fronton!

Közben a katonák bizalmi férfai, huszonhárman, felmentek Károlyi Mihályhoz, hogy átadják a memorandumot.

A miniszterelnök sáros utcái ruhában fogadta a küldöttséget. A memorandumot Moor Pál, a bizalmi testület vezetője nyújtotta át. Kijelentette, hogy a budapesti helyőrség csapatai segítségére akarnak lenni a kormányelőknek, emberfeletti munkájában. A bizalmi férfiak a legnagyobb bizalmatlansággal viseltetnek Bartha Albert iránt, aki titkos rendelettel hirtudára akarta csökkenteni a budapesti helyőrséget. A bizalmi férfiak az egész budapesti helyőrség nevében kéri, hogy a helyőrség élére civil ember kerüljön.

A küldöttség a katonák következő határozatát nyújtotta át a miniszterelnöknek:

1. Kivánjuk Bartha hadügyminiszter lemondását, helyébe civil hadügyminiszter kinevezését, akinek személye garancia legyen arra, hogy az új hadsereget demokratikus alapon az egész országban meg tudja teremteni.

2. Kivánjuk a hadügyminiszterium legsürgősebb reorganizációját, az osztályok vezetésének a vezérkariak kezéből való kivételét és még a hadügyminiszteriumban székelő háborus uszítók azonnali eltávolítását.

4. Kivánjuk minden fajta külön tiszti csapat azonnali feloszlását.

5. Kivánjuk hogy a közlegények maguk választhassák meg a tisztekből parancsnokaikat.

6. Kivánjuk, hogy a kellő tehetségű és tudású legénységi katonák tisztekké léphessenek elő.

7. Kivánjuk a laktanyák sürgős lakhatóvá-tételét és a legénység kifogástalan ellátását.

Károlyi Mihály miniszterelnök így válaszolt:

Tisztelt uraim! **Bármilyen demokratikus, bármilyen liberális, bármilyen szocialisztikus kormánynak okvetlenül szüksége van katonaságra. Nem állhat meg hadsereg nélkül.** Karhatalomra szükség van a rend fenntartására a mai súlyos időben, amikor külső ellenség fenyegeti az országot. Egyet akarunk, amikor a budapesti helyőrség létszámát szaporítani akarjuk. Teljesen egyek vagyunk abban is, hogy az ország belső rendjét megvédjük és hogy a külső ellenség ellen is megfelelő hatalom álljon rendelkezésre. Magam is konstátalom, hogy a hadsereg megszervezése nem elég gyors. Nem akarom azonban azt állítani, hogy ezért egye-

dül a hadügyminiszter urat terheli a felelősség. Ha a dolgok nem is történtek olyan formán, ahogyan önök szeretnék volna, ezt ne tulajdonítsák annak, mint ha Bartha hadügyminiszter tervszerű eljárásával állanánk szemben, hanem csak a külső körülményeknek. Őt az a hit hivatá, hogy azt a célt szolgálja, amelyhez október 31-én odaállították. Azt akarja, hogy a néphadsereget tényleg a nép vezesse. És ilyen értelemben tartja szükségesnek a néphadsereg felállítását.

Károlyi Mihályt a beszéde után óriási lelkesedéssel ünnepelték. A miniszter lejött a katonák közé a Széna György-térre.

A katonák kiadták a jelszót: Pogány József legyen a hadügyminiszter! A katonák a katonatanács épületéhez mentek, ahol Pogány József beszélt hozzájuk.

— Aki látta ezt a felvonulást, csak hódolattal borulhat le a nép és katonaság a bizalmi férfiak kezében van. Nem szabad megengedni, hogy a katonaságot szétkergessék, csak azért, mert szociálista.

Pogány József beszédét óriási lelkesedéssel fogadták és azután a Himnusz éneklésével elvonultak.

(Egy klíkk hadjárata.)

Bartha Albert hadügyminiszter nyilatkozott egy újságíró előtt. Ezeket mondta:

— Tegnap nálam járt Károlyi miniszterelnök megbízottja és közölte velem a miniszterelnök amaz óhaját, hogy adjam be lemondásomat. A miniszterelnöknek ezt az állásfoglalását érthetetlennek találtam, mert a földművelésreform kérdésében folytatott tanácskozások során sem pro sem contra véleményt nem nyilvánítottam. En azt hiszem, egy klíkk intézett ellenem állandó hadjáratot. Két napon keresztül folyton tárgyaltak a miniszterelnökségen anélkül, hogy engem odahívak volna. Már régebben fel akartam vetni a kabinetkérdést, de nem volt alkalmam. Csak sajnálni lehet a budapesti helyőrség mai felvonulását, mert nagyon valószínű, hogy ezt az eseményt este hat órakor már tudni fogja Franchet D'Espéray tábornok, ami azután beláthatatlan következményekkel járhat a nemzetiségiekkel folyamatosan levő tárgyalásokra.

Lemondásomat minden indokolás nélkül küldöttem el.

(Ki lesz az új hadügyminiszter?)

Jól értesült forrásból közlik, hogy semmi esetre sem Pogány József lesz az új hadügyminiszter, hanem a kormány ezta tárcátögy függetlenségi párti civil politikusként fogja adni. Nincs kizárva azonban, hogy Pogány József hadügyi államtitkár lesz.

December 17-én lesz a békekonferencia.

Zürich, dec. 12. Hivatalosan jelentik Párisból, hogy az entente előzetes békekonferenciája december 17-én kezdődik Wilson jelenlétében.

3 Szencziócs könyv kiadása!

* Csermoly Gyula,
* Oláh Gábor,
* Szalánczy József

Egy asszonyi dokumentum (elbeszélések) 6 korona.
Két testvér, az író arcképével (regény) 5 .
Egy boldogtalan asszony (regény) 6 .

* CSÁTHY FERENC
tudományegyetemi
könyvkiadó cég
DEBRECEN.

* Kapható
* minden
* könyves
* boltban
* mind a

3

Nem lesz katonakötelezettség.

Németország viseli a háború költségeit, mint pervesztés.

Bécs, dec. 12. Lloyd Georg kijelentette, hogy a kaonai kötelezettséget egész Európában meg kell szüntetni. A német hadsereg áradására volt szervezve. Anglia

hadserege csak védelemre, de támadásra nem. Németország elvesztette a háborút, tehát fizetnie kell az összes költségeket, mint ahogy a perkölséget is a vesztes félnek kell viselni.

Wilson és a békekonferencia.

Amsterdam, dec. 12. Mint a Times írja, Wilson úgy határozott, hogy nem vesz részt személyesen a tulajdonképpeni békekonferencián, Wilson ezt óvatosságból teszi, mert noha Amerikában az elnök éppúgy, mint Angliában a miniszterelnök egyúttal pártvezér is, Amerika területén kívül mint szuverén fog megjelenni, mint az Unió hatalmának és méltóságának szimbóluma. Wilsonnak és általában az Unió kormányának az a véleménye, hogy az Unió elnöke, mint ilyen, nem vehet részt nyilvános tárgyalásokon, mert vele nem vitatkozhatna senki. Wilson ennek nagy befolyása főleg azon formális tanácskozásokon fog érvényesülni, melyeket az előzetes, formális békekonferencia előtt fognak tartani.

Bermből táviratkozzák, hogy a svájci lapok értesülése szerint azokat a nyilatkozatokat, amelyeket Wilson elnöknek újdöntésnek, nagyon vigyázatosan kell fogadni, mert többnyire koholt nyilatkozatok azok. A híreszteléseknek az a célja, hogy az ellenség amúgy is súlyos helyzetét még súlyosabbá tegyék. Az bizonyos, hogy Franciaország és Anglia ellenkezése miatt az elnök nem állhat meg szigorúan a tizennégy pontja alapján. A franciák azzal akarják a maguk részére hangolni Wilson, hogy megmutatják neki Észak-Franciaországnak a németek által feldúlt részét.

Rómában mindent el fognak követni hogy az olasz aspirációk helyességéről meggyőzzék Wilsont.

Wilson Rómában.

Zürich, dec. 12. Wilson elnök a római Quirinálban, a királyi palotában fog lakni. Attól a tervtől, hogy az elnök részére európai tartózkodása alatt mindenütt az amerikai nagy követségeken rendezzenek be lakást, elállottak, nehogy úgy lássék, hogy nem akarják elhagyni az amerikai területet.

Kramarz Magyarország ellen.

Bécs, dec. 12. Kramarz dr. cseh miniszterelnök fogadta a Corriere della Sera tudósítóját és kijelentette, hogy Magyarország iránt nem érez részvétet, mert Magyarországon a nemzetiségeket jobban elnyomták, mint Ausztriában, a szerbekkel szemben pedig gazul viselkedtek. A magyarok most részvétért könyörögnek, de elfelejtik, hogy mikor a nemzetiségek könyörögtek öhozzájuk részvétért, süket fülekre találtak.

Angol tengerészek Budapesten.

Budapest, dec. 12. Ma éjjel érkezett meg a 30 fős, angol tengerészkülönítmény Brestford kapitány vezetésével azzal a paranccsal, hogy a Duna ellenőrzésével megbízott, tisztí bizottsághoz csatlakozzék. Az angol különítményt Dormándy Géza vezérkari alezredes és dr. Ballay György sajtóreferens fogadták.

Internált német bizottság.

Berlin, dec. 12. Az entente a német fegyverszüneti bizottságot, melynek ma kellett volna megkezdeni a tárgyalásokat a fegyverszüneti szerződés meghosszabbításáról, Trierben internálta. A német bizottságnak Erzberggerrel együtt senkivel sem szabad érintkezniük.

Bécs, dec. 12. A Trientbe érkező német fegyverszüneti bizottság tagjait foglyok módjára kezelték. Zárt kocsikba szállították őket szállásukra, lakásaik elé posztot állítottak és még azt sem engedték meg, hogy egymással beszéljenek. Erzberggernek sikerült öreit kijátssza Berlinnel kétszer beszélni. Az öszülélen Erzbergger beszédet tartott arról, hogy Németország Wilson 14. pontja alapján áll.

Tetőpontra a német válság.

Párizs, dec. 12. A Daily Express jelentése szerint a versaillesi haditanács a német nemzetgyűlés összehívására a német birodalmi gyűlést ismeri el mértékadó faktornak és csak ezzel állt elő. Fernbach a birodalmi gyűlés elnöke a gyűlést az általa meghatározandó helyre és időre összehívta. Bizonyos, hogy Fernbach ezt a lépését, a kormány hozzájárulása nélkül tette. Ezzel tetőpontra jutott a válság. A jelenlegi német kormány vagy kénytelen elismerni a birodalmi gyűlést, vagy ellentállást fejt ki, mely esetben az antant intervencióját idézné föl.

Erdélyi küldöttség Bukarestben.

Nagyszében, dec. 12. Ma egy különvonaton indult Bukarestbe az erdélyi küldöttség. Fogaras állomáson román diszszázad várta a vonatot és a román himnust játszották. A nagyszébeni kormánytanács ma menifesztumot fog intézni külön a román néphez és külön a románajku magyarországi lakosokhoz.

Bathyhány belügyminiszter lemondott. Baloghy Ernő lesz az új belügyminiszter.

Budapest, december 12.

Beavatott forrásból jelentik, hogy Bathyhány Tivadar belügyminiszter holnap beadja lemondását. Utódja Baloghy Ernő, volt bácsmegegyi főispán lesz, akinek már van egy formula, amelyet a függetlenségi párt elfogadott, arra nézve, hogy miképpen kell keresztülvinni a választásokat a megszállott országrészekben.

Budapest, december 12.

A kabinet tagjai az esti órákban a miniszterelnökségen összegyűltek. Nem volt ez minisztertanács, mert a szociáldemokrata párt minisztertagjai nem vettek részt a tanácskozáson, amelynek során különböző eszmék morúltek fel, amiknek segítségével a jelenlegi mozdulatlanból kihozhatnák a kormány válságát. Erdemleges tárgyalás nem volt. A tárgyaláson Bathyhány Tivadar belügyminiszter nem vett részt.

A tárgyalás természetesen a körül is forgott, hogy a földbirtokreform megvalósítása elé tornyosuló akadályokat miképpen lehetne elhárítani? Ezek az elvi ellentétek még nem simuláltak el. A szociáldemokrata pártban sokan vannak, akik ragaszkodnak álláspontjukhoz, mely nem egyezik meg Buza Barna földmívelésügyi miniszter felfogásával sem.

A szociálisták úgy gondolkoznak, hogy maga a nép nyilatkozzék: milyen formában akarja a földet: örök bérlet, járadékirtok vagy magántulajdon formájában? A szociáldemokrata párt még ma birtokában lesz annak a javaslatnak, amelynek sorsától függ a birtokreform ügyében való megengedés. A mérsékelt irányt követő politikusok azt mondják, eddig úgy látszik, hogy a szociáldemokratapárt teljesen meg akarja valósítani programját.

Budapest, dec. 12. A Károlyi-párt szervezkedő nagygyűlését, amely december 15-re van kitűzve, körülbelül egy héttel el kellett halasztani, mivel a párt programjának kidolgozása még nem nyert befejezést. Ama vidéki küldöttségek — amelyek már utnak indulnak, a párt választmányi ülésén résztvehetnek. A zászlóbontó nagygyűlést azonban csak később fogják megtartani és annak időpontjától a vidékieket idejében értesíteni fogják.

A debreceni lakásínség

2400 lakásra van szükség. A városi tanács föltérjesztése az országos lakásügyi tanácshoz.

Debrecen, december 12.

Az egyre egrotóbbá váló alkáshány a városi tanácsot ismét foglalkoztatta a csütörtöki ülésén. Dr. Tóth Emil tanácsnok terjesztette elő a városi mérnöki hivatal adatait a debreceni lakásínségről.

A népszámlálási adatok igazolják, hogy Debrecen lakossága egyik népszámlálástól a másikig mindig növekedett, a háború esztendei alatt ez a növekedés aránylag nagyobb. És a háború után is állandó lesz. Debrecen lakosságának háború előtti létszáma 91.000 volt, ma pedig már 111.000 lakosa van Debrecennek, nem számítva a mostanában ide érkezett menekülőket.

A lakáshány, amely már a háború előtt is jelentkezett, a lakosság számának növekedésével lépest tartva növekedett. 1900-tól 1914-ig évenként átlagban négyszáz lakást építettek Debrecenben; 1915. óta pedig nem építettek egyet sem. Tehát a lakásépítés normális fejlődését tekintve, hiányzik 1600 lakás, amelyek építése a háború miatt maradt el. Ezenkívül számításba kell venni, hogy részint hiányos fenntartás, részint kevésbé szolid építés miatt mintegy 800 lakás lebontott, lakhatatlanná vált. Hiányzik tehát mintegy 2400 lakás.

Az 1918 novemberi lakbérnegyedkor a debreceni lakáshivatal adatai szerint 120 egyszobás, 60 kétszobás és 26 több, mint kétszobás lakásra igényt tartó debreceni lakosok maradtak lakás nélkül. Ez az adat azonban csak halvány kis tájékozást nyújt a debreceni lakáshányról, egyrészt mert november a kisebb arányú költözködés időpontja, másrészt akkor még sokan nem szerelték le a hadbavonult debreceni lakosok. A lakáshivatal megállapította, hogy sürgősen szükség van ötszáz lakásra és egy népszálló fölépítésére.

Ezzel szemben a városban levő téglakészlet alig 600.000-re tehető. Épületfakészlet is jelentéktelen.

Előreláthatólag a két honvédlaktanya fölszabadul és akkor ezek is átalakíthatók lakásokká.

A városi tanács ezeket az aadtokat a mai üléséből föltérjesztette az országos lakásügyi tanácshoz, amely a sürgős lakásépítés akcióit irányítja. Kéri a városi tanács, hogy tegyék lehetővé a sürgős lakásépítést Debrecenben.

Színház.

A Csokonai-színházban.

Péntek B. bérlet. Vanderold kisasszony. Szombat délután Márnás Miska operett. Szombat este C. bérlet. Vanderold kisasszony. Vasárnap délután Szecseny Ifjú története. Vasárnap este Vanderold kisasszony.

A Vig-színházban.

Bemutató. Pénteken Kőszivü ember fia. Szombat délután Tiszavirág. Operett. Szombat este Kőszivü ember fia.

A Kőszivü ember fia.

Bemutató a Vig-színházban.

Jókai Mór eme legsikerültebb és szinte örökéletű alkotása a színpadon sem téveszt hatását. Hevesi Sándor, több Jókai regény dramatizálója valóban nem végezt felesleges munkát, mikor a Kőszivü ember és fia regényt is színre alkalmazta. A regénynek egyes részei egyenesen kívánkoznak a színpadra, sőt itt jobban érvényesülnek, mint a könyv holt betűi között és különösen nem érdéktelen a színpadról hallani azt a csodás analógiát, mely egyes jelenetekben a mostani forradalmi időknek is megfelelőnek.

A közönség hű maradt a nagy Jókaihoz; a Vig-színházban már rég nem láttunk oly telt házat, mint a tegnapi esti előadás. Ugyis az egész drámai személyzet foglalkoztatva van a darabban; nagy ambícióval is készülték rá és honorálunk kell az igyekezetet, mely egy a színesnek játékában, mint a rendezésben és a kiállításban megnyilvánult. Verő Márta, Ladányi Imre, Kiss Ferenc, Borosnyai Kató, Székely Gyula és a többiek látható szeretettel és ambícióval foglalkoztak a nagy költő nagyító fantáziájának alakjaival és igye-

kerék stílusosan megszámélyosított azokat. A közönség lelkes megértéssel fogadta a darabot, melynek második részét holnap adják.

Köszívű ember fia. A Vig-színházban ma este Jókai Mór népszerű regényéből írt színmű, a Köszívű ember fia (előző) kerül színre.

Vandergold kisasszony, operett új-donság ma este B) bérletben kerül színre a Csokonai-színházban.

Szombat délutáni előadások. Szombaton délután fél négy órai kezdettel mérsékelt helyárrakkal a Csokonai-színházban Zöldhelyi Anna felléptével a Mágánás Miska operett, a Vig-színházban Honthy Hanna felléptével a Tiszavirág operett kerül színre.

Kóristalány. A színház legközelebbi új-donsága a Kóristalány operettel lesz, melynek szövegét Paragó Jenő, zenéjét Komjáthy Károly írta. A fővárosban szenzáció sikert aratót operett új-donságra nagy előkészületeket tesz az igazgatóság. A főbb szerepeket Honthy Hanna, Kádor Derső, Seregh Marcsa, Vármai Varga, Egyed Lenke és Szende játszzák.

Vasárnapi előadások. Vasárnap a Csokonai-színházban délután a Szegegy ifjú története színmű, este a Vandergold kisasszony, operett, a Vig-színházban délután a Heje hujá bárd operett és este a Csokvirulak című mulatós pirosszínlepos bohózat kerül színre.

Henny Porten, a legbájosabb moziművésznőt látjuk ma, pénteken az Urániában egyik legjobb szerepében a Tündér ujjak című gyönyörű filmműben.

Wagner Richard operája, a Bolygó Hollandi filmen ma az Apollóban.

Ma péntek délután már meglelték a Színházi Fiaoró új száma gyönyörű képekkel, érdekes intimitásokkal, a kedvencversenyeivel, a szép koronás színiábrák nívóval stb.

A Színházi Fiaoró szalontáiban (a ref. színház bérletéi), gyönyörű mesék, könyvek, könyvújdonságok, naptárak, karácsonyi képeslapok, Honthy, Kádor és más művészek művészeti előadásai kaphatók, utóbbi névűek már megrendelhetők, előfizetések bármely fővárosi lapra, postai nélkül előfizethetnek, levi tankönyvek és levelek megvételnek és előadásra kerülnek.

A zsír és hus árak újabb megállapítása.

A közlelmezési bizottság a ma tartott ülésében revízió alá vette a zsír és szalonna árakat az összes érdekeltségek bevonásával és az árakat a következő képen állapította meg:

Háj 14 K, Olvasztani való szalonna bérrel és bőr nélkül 13 K, Minden más szalonna 15 K, Olvasztott disznózsír 15 K, Tepertő préseletlen 8 K 60 t, Tepertő préseletlen 5 K.

Husárak: Karaj és sóder szelet 14 K, Mindenféle más fajta sertés húz 12 K, Bőröső büttyök 8 K, Fej 6 K 60 f., Köröm 5 K, Füstölt nyers karaj 15 K, Más füstölt sertés húz 14 K, Nyers szalonnás húz 13 K, Sózott szalonnás húz 16 K, Disznó-sajt I. rendű 12 K, Disznó-sajt II. rendű 9 K, Nyers süni való kolbász 14 K, Füstölt kolbász 16 K, Főtt füstölt karaj 18 K, Főtt füstölt más húz 17 K.

Marhahus árai I. rendű marhahus 10 K, II. rendű marhahus 9 K.

A közlelmezési bizottság csak úgy volt hajlandó a hentesek és mészárosok érdeke képviselését a bizottság társalgásába bevonní, hogy a kiküldöttek erkölcsi felelősséget vállaltak az összes hentesek és mészárosok nevében arra sémve, hogy a maximális árakat tényleg be is tartják. Hogy pedig az nem csak üres ígért, kötelezték magukat arra, hogy a mai naptól fogva egymást ellenőrzni fogják, kihallgatják a vásárló közönséget, hogy mit és mennyiért vásárolt és ahol a maximális árak túllépése követtetett el, az a hentes és mészáros maguk közül kizárják, az árut nem kaphat és egyetlen munkás sem fog a részére vágni, azonfelül pedig a rendőrhatalóság előtt is fejeletést tesznek eleinte.

A hentesek és mészárosok képviselői kérik a közönséget, hogy ebbeli munkájukban segítségükre legyen.

Az itt megállapított árak a mai nappal érvénybe lépnek.

Debrecen, 1918. december hó 12.

Zöld, t. tanácsnok.

Ujdonságok.

A földosztó bizottság megalakítása. Dr. Veress Géza jegyző csütörtökön terjesztette a városi tanács elé a földbirtok-reformmal kapcsolatos földosztási összeírásra hivatott bizottság megalakítására vonatkozó javaslatot. Ennek alapján a tanács a bizottság elnökévé Vadász Emil városi gazdasági felügyelőt, tagjaivá a debreceni gazdasági akadémia által kiküldendő két tanárt, Biró Pál ny. gazdasági akadémiai tanárt, Péterfi József, Juhász József gazdasági ismétlőiskolai igazgatókat, Balta Sándor gazdaság segéd-felügyelőt, Gazdasági Egyesület egy tagját, a Magyarországi Földmunkás-szövetség debreceni csoportjának négy tagját, a Debreceni Földmunkások és Napszámok Egyesületének négy tagját jelölte ki.

A liszthivatal alkalmazottainak beszerzési előlege. A városi liszthivatal alkalmazottai azzal a kérelemmel fordultak a városi tanácshoz, hogy részükre is folyó siton beszerzési előleget a tanács nem vállalta az előleg utalásával járó felelősséget, mert a rendelet szerint beszerzési előleg csak olyan városi alkalmazottaknak utalható ki, akiknek állandósága mellett biztosítva van az, hogy 12 hónap alatt levonható a fizetésükből. A tanács azonban ma még nem tudja, meddig fog fennállani a liszthivatal. Lehet, hogy az új termésig. A tanács tehát a közgyűlés döntése elé viszi a liszthivatal alkalmazottainak kérelmét.

Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei: A közalkalmazottak beszerzési csoportjának intéző bizottsága folyó évi december 11-én délután ülést tartott, melyen felülvizelt jogánál fogva Handler Gyula kormánybiztos-főispán ur is megjelent és a csoportot a legmesszebb menő támogatásáról biztosította. Az intéző bizottság határozatából kifolyólag felhívta azokat a tagok, akik az egész évi liszt mennyiség árát meg nem fizették be, hogy azt legkésőbb 1919. évi január 10-ig okvetlenül fizessék be, mert ellenkező esetben azoknak lisztjüket kik a csoport pénztárána alá a liszt árát ezen idő alatt be nem fizették, a csoport a városi közlelmezési hivatalnak fogja átadni. Az egész évi liszt kiadását még e hó folyamán megkezdjük. Az intéző bizottság ugyanis nem vállalja a három havi részletekben való ellátást, mert a szákbiztosítók ez esetben annyira meg drágítaná a lisztet, hogy a hatóságok lisztnek nagyobb áron kellene adni. A szállítási nehézségek folytán előállott költségekre, az intéző bizottság határozata alapján az 1919. január 1-étől járó liszt kilogrammja után 02 fillért fog beszélni a csoport. A hargymát a szerbek által megszállott terület vonalán utalták Kiszomborból és így azt a zöldség központ szállítani nem tudja. A hagyma árát a zöldség központtól visszakértük a mi helyi megérkeztek, tagjainknak visszafizetjük. Mai nappal a burgonya árának visszafizetését is beszüntetjük addig az ideig, amíg a burgonyaközpont a pénzt vissza nem küldi a bevásárlási igazolványokkal együtt. Sertésakar-mányra mai naptól felelősséget nem fogadunk el, mert a határidő lejárt és utánrendelést nincs módunkban tenni.

Meddig lesz gaz? Csóka Samu, polgármesterhelyettes főjegyző a csütörtöki városi tanácsülésén szobahozta a gázhívót, amely már hosszabb idő óta békében hat a város gázüzemi ipari vállalkozóira és a közbiztonságot is veszélyezteti a nagy mérvben herudukált közvilágítás következtében. Elsősorban maga a gázvezeték vezetősége, de még a városi hatóság is minden követ megmozgattak, hogy a gázterhelés válságát megszüntessék, azonban hiába

minden, a szénhiányon kudarcot szenved minden törekvés. Jelenleg oly kilátástalan a helyzet, hogy a gázszolgáltatás január 1-re teljesen meg fog szünni, ha csak valami kedvező fordulat közbe nem jön. A villamosáramszolgáltatás a jelenlegi korlátozott mérvben egyelőre biztosítottnak tekinthető.

A városi vízmű felügyelője. A belügyminiszter a városi vízmű felügyelőjévé — Keibinger Mihály helyére — Becsey Antal mérnököt nevezte ki.

A románok elűzik a magyar papokat. F cím alatt csütörtök reggeli lapunkban megjelent hírre vonatkozólag Konrad Géza váradkés református lelkész annak közlését kéri, hogy a románok őt a községből nem üzték el, bántódása nem történt, a községből magyar lakosság nem menekült el; és családja azért jötték el Váradra ideiglenesen, mert az utóbbi hetek isgalmai úgy öl, mint családját beteggé tették s magukat nem érezték ott biztonságban.

Tiltakozó népgyűlés a Bika nagytermében. Ma, pénteken, délután 6 órakor a debreceni köztársasági párt tiltakozó népgyűlést tart az „Arany Bika” nagytermében, a városban és az országban jelentkező, reakciós törekvések ellen. A párt szónokai az aktuális eseményekkel foglalkoznak, hogy a zürzavaros időkben tájékoztassák a város közönségét. A pártelnök: dr. Ferenczy Gyula egyetemi tanár a reakcióról, Szentjóby Kálmán tanító az iskoláról, Rostkovicz Artur a politikai pártokról, Csomor Gyula, a szociáldemokrata párt agilis tagja pedig a pogromról fogna beszélni. A párt az idő rövidségére tekintettel nem adott ki plakátokat, hanem csak a sajtó útján hívja meg a gyűlésre Debrecen város közönségét. Jöj-jön el mindenki, aki a magyar népköztársaság vívmányainak részese, a mai zürzavaros időkben pedig a rend és nyugalom óre akar lenni. A köztársasági párt elnöki tanácsa.

Megvadult lovak. Tegnap este egy magánfogatot az elébe fogott megbokrosodott lovak örült várakozásban vonszoltak maguk után. A kocsiiban nem ült senki s nem tudni, hogy mi lett a sorsuk. A Piac-utcán a lovak az éppen arra haladó villamos kocsit elébe vágattak, mikor három bátor rendőr elibük ugrott és megfékezte a lovakat. Az egyik rendőr kisebb horzsolásokat szenvedett, de más baj nem történt.

Megmentett ezüstkészletek. Tudva-levően a debreceni karhatalmi parancsnokság nagyarányú akciót indított arra nézve, hogy a kohóvilági bányában felhalmozott ezüstkészleteket a románok elől megmentse. Hat napon át egy karhatalmi különítménnyel ott dolgozott dr. Tóth Gyula rendőrkapitány, ki tegnap visszaérkezett és jelentést tett arról, hogy jelentős ezüstkészletek már is biztonságba helyeztek és elszállították Budapestre.

Pokorny állatorvos rendel Rákóczi 42. szám.

Birkózó sport. A DTE birkózó és nehez atlétikai szakosztály tagjait s mind azokat kik óhajtanak a sport ezen ágával foglalkozni ez uton kérjük, hogy folyó hó 14-én, szombaton este fél 8 órakor a „Köztársaság” (Angol királyné) éttermének külön helyiségében megbeszélés végett megjelenni sziveskedjenek. Vezetőség.

Halálozás. Melv féltalomszól megrögt szívvel, de Isten bölcs akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a forrón szeretett jó lelkű hitvestárs, édes jó anyánk nagyanyánk, testvér, rokon: néhai Kovács Jánosné szül. Boka Erzsébet áldásos életének 61. zavartalan boldoz házasságának 42. évében betegség szenvedés után elhunyt. Kedves, arany hajlunk földi részait folyó évi december 13-án, pénteken délután 2 órakor fogjuk Jókai-utca 52. sz. házunktól, a református nagytemplomban tartandó ima után, a Hatvan-utcai sírkertben örök nyugalomra helyezni. Melv vételességételtére az elhunytak rokonait, ismerőseit barátságos szívvel meghívjuk. Leaven esedős síri álmát Panatos fértje: Kovács János, Gvermekel: László nevelő Hetényi Marzittai, darrú férjével Raditz Lászlóval, János, Unokái: László, Margitka, Magduska, Testvérei: Öz, Beke Antalné Gvermekével, Beke Ferenc nevelő, Beke István nevelő, Szeretett rokonai: Györösi Mariska, Beke Erzsébet, Valamint számos közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Dankó tero. int. Kössuth-u. 6. sz., rendezi.

A közlelmezési ügyosztály felhívja a város közönségének figyelmét, hogy a börtöncserzésre az engedélyt a „Népruházati Hivatal” (Batthyány-u. 1.) adja.

A Nevelőmunkások Országos Szövetségének debreceni és hajdumegyei kamara...

Cipész, csizmadia és felsőrészkesztő munkások, tüzönök ma, péntek este 8 órakor...

A Debreceni Ujságírók Szabadszervezetének tiltakozása. A Debreceni Ujságírók Szabadszervezete tudomást szerzett arról...

Gvászjelentés. Mélyszékes fidelemmel tudatjuk, felelhetetlen jó feleségem, szerető anyánk...

Az újvárosi munkánép földet kap. Azok a tárgyalások, melyeket Rádó István, Haidúvármegye kormánybiztos főispánja...

Halálozás. Falusv László, a Thales Arthur papírkereskedő cég volt üzletvezetője katonai szolgálatában szerzett hosszas betegség után...

Fürdőmegnyitás. Ertesítettnek a t. hitközségi tagok, hogy a Pásti-u. sz. a. levő rituális fürdő (Mikve) f. hó 13-án, pénteken megnyitják.

Végh László gvászjelentéséből sajtó hírből ismerjük testvérre: Erzsike férjével Szabó Sándorral és gyermekekkel.

Képtárlat és képvásár állandóan nyitva. Beléptidij, nincs Antalfynál.

Karácsonyi gyönyörű képes és mesés könyvek, ifjúsági iratok, nagy választékban kaphatók Antalfynál, Szent Anna és Varga-utca sarok.

A legszebb és legolcsóbb karácsonyi ajándékok Csáthy nál kaphatók, Piac-utca 8. szám.

Női felöltők nagy választékban olcsó árakban Frank Sándor c. nével. Piac-utca 24.

Selymek és ruha szövetek a legolcsóbb árakban Frank Sándor cégénél. Piac-utca 42.

Dr. Szöllőssy Béla orvos, belgyógyász urológus rendezési megkezdte Arany János-utca 2. II. emelet. (Hungária épület). Rendezés 9-11-ig délelőtt, 2-4-ig délután.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyzseri beiktatása tíz szolg két korona. Minden további szó husz fillér. A vasárnap és ünnepnap szám részére feladott legkisebb apróhirdetés három korona. Minden további szó harminc fillér.

Ajánlat

Husztöltést elfogadunk, naponta frisse virsli, szalvaladé, pariser, Kórházaknak, intézeteknek árkedvezmény. Szabó Mihály - Hunyadi-u. 23. 449

Zsuzsanna és német tanítást elfogadok Rákóczi-utca 50. I. lépcső, balra. 6095

Bikszádi viz friss töltésű, nagyobb mennyiségben - eladó. Eötvös-u. 7. 6217

Villanvmotor egy lóerős, alighasznált kapcsolóval, táblával új távolosan eladó. Miklós utca 29. Gvenesné.

Mándy Zoltán hegedű készítő, Darabos-utca 56. szám. A tanfolyam kiváló koncert hegedűt, Cellót, brácsát, Mezenedéseket és invitásokat elfogad, ezáltal a délutáni órákban. 6249

Házvezetőnek atánközik 25 éves fiatal nő, varrásban, főzésben és betegápolásban teljesen jártas. - Esetleg magános urhoz vagy vidékre is elmenna. Cim a kiadóhivatalban. 6269

Karácsonvi és újévi képeslapok vízszelvényekkel, előnyesen kaphatók Antalfynál. Szent Anna 13. - 6270

Egy okleveles ápolónő beteges ápolására vállalkozik. Cim a kiadóhivatalban. 6344

Bort, adok cukorért. Hatvan utca 1. I. udvr. I. e. 38. szám. 6343

Salak udvar vagy utfelkötésre alkalmas. Arany Bika bérház udvarán ingyen kapható. 6350

Zsirt adok használt jobb nő ruháért. listért. Cim a kiadóban. 6329

Cseremes zöld növények sarkosoztak Paczeltnél, püspöki palota. 6141

Mesteréhez, salmiák darabos, sel-laz és zsumi arabikum kapható Deutsch Albert és Fia Piac. Hatvan-utca sarok. 6336

Női ruha készítését gyorsan és futóvagonosan az ünnepre is elvállaljuk. Darabos-u. 50. I. ajtó.

Egy vendéglői nagy spárheri kerestetik megvételre! Gambrinus étteremben.

Mindenes takarítónő felvétetik - könyvvel Uikert Lehel-utca 45. sz. 6353

Olasz nyelvű órákat venne fiatal ember. Cim a kiadóhivatalban. 6334

Belárónó kosztal vagy a nélkül felvétetik Bika bérház I. emelet 8. 6340

Egy butorozott szobát keresek. Cim a kiadóban. 6341

Takarításra 13-14 éves éány felvétetik állandóra. Jelentkezni lehet csak fél 1-1 óra között. Piac-utca 34. III. 12. ajtó. 6339

Megbízható jobb családból való lányt vagy középkorú asszonyt, ki főzni is tud, magas fizetéssel fölveszek. Cim Pacsirta-utca 18. 6346

Szolda értelmes, megbízható, munkaképes azonnal felvétetik. Klap Andor cégénél. Hunyadi-utca 17. 6332

Elveszett Piac-u. 44-161 a József kri. herceg utcaig egy kék bőrdobozból készült pénzárca 184 koronával és szkv Vadászai Sándor névre kiállított leszerelési igazolvánnyal. Tisztességes megtaláló szolgáltatása be a rendőrségre. 6347

Egy 100 kr. körüli kővér sertés megvételre kerestetik Bercsényi-u. 109. 6348

Keresünk szépen fittülő kanári madarat Ekvmalom-u. 4. balra. 6345

Jó munkás borbélyszedő azonnal felvétetik Bethlen 29. 6357

Tanuló lányt fizetéssel felvesz a kalapár. Simonffy utca 2. 6351

Korzon szerdán este elveszett fél sztrike bórkeztví. Mestraláló tulajmat kap Varva-u. 23. 6349

Hall berendezést finom kivitelben megvételre keresek. Ajánlatokat „Hall” címzés alatt kiadóra kérek. 6352

Eladás Naavobb méretű rakárnak és mühelvnek, bérbeadó. Értekezhetni Márton Kálmán ügyvédnél. Piac-utca 44. 5047

Penita kelme, szövet perchet, valódi opozon garnitúra eladó. Varva 1. az tüzlethen. 6218

Sovány lha van eladó Bethlen-utca 47. sz. 6350

2-3 szobás butorozott vagy butorozatlan szobát keresek a belvárosban. Közvetítő magas díjat számíthat.

Arany Bika szállója, 243. szoba. Érkezni lehet esetleg a szálloda szobafőpincéjével is.

Eladó jó bór-csizma, meleg bokroc. Cim a kiadóban. 6346

Egy hizott sertés eladó. Értekezni lehet Pacsirta-utca 62. 6361

Ház két utóára nyitva, lehetnek is alkalmas helyiségek eladó. Értekezhetni Kriscz. Hunyadi-utca 13. 6362

Eladó utikosár, koffer, gyertyatartók, nagy szobabödönök, fekete felkandók, tetzethoff selven, pólvás-párna, tokkal, fu kabát, kisebb öltöny Vörösmarti 5. Ugyanott felsős elvállalja alsó gimnazisták tanítását. 6339

Egy nár tisztli csizma, cipő, léger inkek eladók - délelőtt. Deák Ferenc-utca 13. I. em. 6347

Íróasztalok 7 darab álló használt íróasztal eladó. Értekezhetni a Vasutortvában. Telefon 640. 6333

Eladó perzsa szövetet kabát, vadmacska szallóval és fehér bunda és karmantvu, szilkinnel szeszölve. Mestrekinthető. Ervháztér. 4. földszint. 6329

Finom csizmafelsőzés teljesen új férfi keztyű, 22-es gyermekcipő eladó. - Vörösmarti 24. 6331

Gvönyörd fehér gyermekágy felteletül tiszta matracal és egy mahagoni íróasztal eladó. Piac-u. 16. III. em. 3. 6326

Eladó téli főrükabát, futóvagon áron Vendég-u. 82. sz. 6338

Karbit 15 kiló eladó Léány-u. I. cipészüzlet. Ugyanott egy cipészszedő legmagasabb fizetéssel felvétetik. 6354

Eladó Széchenyi-utca 50. számú ház lakás, azonnal elfoglalható. 6358

Télikabát szőrmével bélelt eladó. Varva-u. 23. 6350

Eladó sovány ruhák, nőrak, oltott mesz, atók, ab-lakok. Széchenyi-u. 50. 6357

Ujság kézbesítő asszony felvétetik, a Kiadóhivatalon